hvad andre kunne vente af os, så trænge vi dog jævnlig til en paaminder, et stød af en noget skarpere og klarere art end det, vore tågede følelser kunne give. Loven giver os denne vækker, ikke just ved at skræmme os, men ved at give os en klar bestemmelse: i alt hvad loven ikke befaler, vil menneskets skøn over ret og uret være undergivet stærke svingninger. Overført på ægteskabet vil dette sige, at ægtefællernes gensidige kærlighed kan være nok så stor, de faa dog øjeblikke, hvor de føle en lyst til at emancipere sig fra hensynet til hinanden og handle egenrådigt og egennyttigt. De mange små fristelser, hver for sig ubetydelig, kunne lettelig til slut undergrave kærligheden, når ikke hver af dem mødes med en kraftig modvirkning, en bestemt bevidsthed om, at man fjerner sig fra det blandt mennesker rådende ideal. Men om dette ideal giver loven os en oplysning, som formår at prænte sig klart i vort sind i de svage øjeblikke. Loven må derfor bestemt betone, at det er ægtefællers pligt at leve for hinanden i en fælles skæbne, og dette kan den kun ved at ordne deres formueforhold som fælleseje med fællesråde. En formaning til at leve skikkelig og fordragelig med hinanden har ikke samme virkning, netop fordi den kun er en formaning og ingen lov.

Fru B. W. mener, at lovgivningen allerede har forladt den „historiske grund" med fællesejet, idet alle den senere tids lovændringer stile mod særejet. At blive på den historiske grund er ikke i og for sig noget godt; ikke fordi grunden er historisk, men fordi den er god, skal man blive på den, og selv om fru B. W. havde ret i sin opfattelse af, at denne grund allerede er forladt, så vilde dette intet have at sige, man kunde da nok forsvare at opfordre til at vende tilbage til den. Men fru B. W. har ikke ret i sin påstand. Der er desværre uklarhed i den senere tids lovreformer, men netop de grænser, man har sat for sine indrømmelser til „særejet", vise, at det er hustruens beskyttelse overfor mandens egennyttige udbytning, man har søgt i det saakaldte særeje. Dette har jeg allerede fremhævet i mit tidligere svar til fru B. W. (Aprilshæftet pag. 102). Fru B. W. anbefaler Frankrig som mønster med den forskæl, at særeje og ikke som der fælleseje skulde stå som det subsidiære. Jeg ved ikke, om dette skal være en anbefaling af de franske ægteskabelige forhold i det hele; jeg kunde ønske at vide, hvilken Indflydelse fru B. W. tillægger det, at fællesejet har stået som det subsidiære og jævnlig benyttede, i forbindelse med den indtil for nylig stedfindende umulighed af skilsmisse; og jeg kunde ønske at vide, om fru B. W. slet ikke ser nogen forbindelse mellem den rolle, formuespørgsmålet spiller i så mange franske ægteskaber, og den snæverhjærtethed, der skamskænder den franske